

A nagymarosi templom

2010 május 13. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmen kívül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Visegrád fellegrvárával szemben, a Börzsöny és a Visegrádi-hegység közt áttörő Duna legszékbb kanyarulatánál fekszik a négyezer lakosú Nagymaros. A Szent István király által alapított 45 vármegye rangsorában elől szerepelt Pilis megye, amelyet kezdetben még Visegrád, sőt Ó-Buda vármegyének is neveztek. Visegrád már a XIII. században fontos királyi központ volt, amelyhez IV. László király (1272–1290) ikerközségül hozzácsatolta a túlpárti Nagymarost. Az Anjou uralkodók idején, amikor Visegrád az ország fővárosává emelkedett, Maros is városi rangot és kiváltságokat kapott. Mezővárosi privilégiumait Zsigmond, majd Mátyás király is több ízben megerősítette az 1400-as évek folyamán. 1541-ben – Buda és az ország megszállását követően – a török csapatok felperzselték a Duna menti településeket. Nagymaros a háborús pusztítás és a járványok következtében évszázadokig jelentéktelen, gyéren lakott helyé süllyedt.

A hódoltság után német ajkú telepesek érkeztek a Pilis vidékére. Az újjáéledő Marost a XVIII. században már gyakrabban említik Gross-Maroschként vagy Freistadtként, mint magyar nevén (Visegrád ekkortájt Plindenburgként szerepel a térképeken). Még a XX. század eleji népszámlálás is háromezernél több német lakost talált a nagyközségben.

A település utcahálózata, tágas ftere ma is rzi az egykori városszerkezetet. A visegrádi révvel szemközt, a vasútállomás túloldalán álló plébániatemplom tekintélyes nagyságával és magas gótikus kőtornyával szintén a daliás idket idézi. A fontos folyami átkelhely már az Árpád-korban egyházas falu volt, ám a román kori építkezésnek csupán egyetlen ablaknyi nyoma maradt a templom déli falán. A XIV. századi, majd Mátyás kori gazdasági konjunktúrát szépen tükrözi a plébániatemplom gótikus megnagyobbítása. A jókora hajó a nyolcszög három oldalával záródó szentélyben folytatódik, amelynek déli feléhez négyzet alaprajzú, támpilléres sekrestye járul. A szentély és a hajó – nagyrészt a későbbi barokk homlokzatból kiszabadított – ablakai szép arányú csúcsívekben találkoznak, sok helyütt érett gótikus kőrácsaik is megmaradtak. Épségben megőrződött a torony alatti kapuelter bordás csillagboltozata, rajta az 1509-es évszámmal, itt még egy korabeli falfestmény is látható. A templom legfőbb építészeti értéke maga a torony. Alul négyszögletű, sarkain gyámokkal erősített, a második emeletől nyolcszög keresztmetszetű, az oldalélein faragott kő armírozás. Hasonló alakú, ebből a korból származó tornyokat láttunk – sorozatunk korábbi részeiben – Gyöngyössolymoson, Gyöngyöspatán és Isaszegen. Ezek a jellegzetes, Mátyás király uralkodása (1458–1480) idején épült nyolcszögű tornyok ott is, Nagymaroson is, másutt is a budavári Mária Magdolna-plébániatemplom divatot teremtő tornyát utánozzák.

Ludwig Emil, mno.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD
A trianoni gyalátról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló